

Mig og Charlie

Biograf-direktør Per Rusholt er en sammensat original - en ridder af de gamle dyder, der må kæmpe mod moderne tider.

Og hans forbillede er naturligvis hentet i film-verdenen

Tekst: Henrik Grønvald
Foto: Jan Høst-Aaris

To gange har jeg prøvet at miste alt. Og nu har jeg ikke mere tilbage. Det er prisen for at være en original.

Det kunne være et film-citat - men ordene kommer fra Per Rusholt. Biograf-direktør i Horsens. En mand hvis liv er gået op i spillefilm, og hvis skæbne i sig selv kunne egne sig til en strimmel tårepersende celluloid. Det lægger han i hvert fald ikke selv skjul på. Han er kendt i byen for sit lidt opgivende, fortabte, men dog hudløst ærlige væsen.

»Det går skidt« er standard-svaret på spørgsmål om alt fra hans nye ur til biograf-situationen, økonomien og helbredet.

Livet har bestemt heller ikke været nogen dans på roser for den 53-årige biograf-direktør. B arndommen i Ålborg og Århus var langt fra lykkelig. Forældrene blev skilt, da han var 11 år, og lille Per fulgte med sin mor ind i et nyt forhold, hvor han blev overladt meget til sig selv.

Fantasi og initiativ

Det blev i biografernes mørke, han fandt varme og trykthed.

- Når jeg sad i en biograf, kunne jeg leve mig helt ind i filmens handling, så jeg fuldstændig glemte virkeligheden. Jeg var vildt fascineret af de dramaer, der udspandt sig på lærredet. Når filmen var slut, kunne jeg såmænd finde på at gå ud og løse billet igen til den samme film. Uden biografen havde jeg aldrig klar mig.

Senere har Per Rusholt trods masser af fantasi og initiativ som biograf-ejer og erhvervsmand kun haft begrænset succes. På visitkortet kan han skrive forhenstående foran stort set alle sine titler. Forhenstående biograf-ejer, iskiosk-ejer, grillbar-ejer og cafe-ejer.

Man kunne få den mistanke, at Per Rusholt har søsat en masse død-sejlere. Sådan ser han nu ikke selv på det.

- Næsten alt, jeg har lavet, har været succeser. Men jeg har ikke

haft råd til at følge det op.

Jeg har gamblet meget i mit liv. Nogle gange har jeg vundet, men de fleste gange har jeg tabt, erkender han med sin velkendte beklagelse i blikket.

Til trods for at mange af de ting, han har bygget op, i dag er på andres hænder, er han dog på et punkt nuværende:

Han ejer stadig den særegne humor, som dagligt bringer et smil frem på læben hos de mennesker, han møder på sin vej. Per Rusholt er mester i kunsten at aflevere den hurtige replik.

Jeg er genert

Et par smagsprøver:

Efter en økonomisk nedtur, startede Per Rusholt op igen - som så mange andre i hustruens navn. Derefter præsenterede han sig kon-

sekvent som »direktør Rusholts mand« - hvilket som regel affødte et par sekunders tavshed, inden tårerne faldt.

Hans protest mod den evindelige priskrig på grill-varer omkring Torvet har været en obligatorisk kommentar, som blev langet over disken som tilbehør til pølserne:

»Det bliver kun 16 kr. Jeg skal jo ikke leve af det«.

Så fik kunderne den at tygge på.

Humoren udfolder sig skam også over telefonen. Når Per Rusholt

ringede fra Palækiosken og blev nødt til at lægge røret et øjeblik for at ekspedere kunder, så tilbød han altid personen i røret at vælge, om vedkommende ville tilbringe ventetiden i krukken med piratos eller vingum-

mi-bamser.

- Mange synes nok, at jeg er lidt speciel. Det skyldes vel, at jeg i virkeligheden er genert. Ligesom skuespillere lider jeg af scene-skræk.

Hvis Per Rusholt skal beskrive sin egen type, så sammenligner han sig mest med film-idolet Charles Chaplin - som findes på store plakater både i Rusholts biograf og i Rusholts hjem.

- Han trisser også altid rundt og ser lidt nedtrykt ud. Samtidig er han meget følsom og vil gerne glæde andre.

De to har også det til fælles, at de

af og til har en smule medgang og tror, at heldet for en gangs skyld har tilsmilet dem. Men til slut må både Rusholt og Chaplin i regelen mismodigt vandre videre ud ad landevejen.

I evig søgen efter lykken.

Også lidt Groucho

Per Rusholt indrømmer, at han også indeholder en stænk af en anden af datidens sort/hvide crazy-komikere - Groucho Marx.

- Jeg kan godt komme med en lille, fræk bemærkning - men jeg sårer ingen. Jeg kan ikke li' at gøre folk kede af det. Faktisk så elsker jeg, når folk synes, jeg er flink, siger Per Rusholt og hælder en hed kop the op til sig selv og gæsten i pejsestuen i hjemmet på Dagnæsalle i Horsens.

Maven tåler ikke så godt kaffe længere.

West Highland-terrieren Sir Henry kommer luntende ind for at se, hvem der er på besøg og gubber sig op ad gæstens ben. Puddel-hunden Pusle må hus-herren selv bære ind, så den bævrende kan lade sig ae.

- Ja, hun er også tosset. Hun boede hos en mand, der kom meget i Palækiosken. En dag blev han indlagt på psyk og kunne ikke have Pusle længere. Jeg hentede den, for at den ikke skulle aflives - og manden har aldrig krævet hende tilbage, for hun har det godt her.

Savner forretningen

Per Rusholt har altid givet sig tid til at snakke, hvis folk trænger til det. Han mener selv, at han har hjulpet flere med psykiske proble-

mer, end de har ude på Horsens Sygehus.

- Nu, hvor jeg ikke har forretningerne længere, savner jeg den daglige kontakt med kunderne. Jeg har altid haft et nært forhold til mange af dem, som kom i butikken. Endda så godt, at jeg engang blev spurgt, om jeg ville gå med hen i banken for at kautionere for et lån.

Så vidt kom det dog ikke. Men Per Rusholt har til gengæld ofte lånt penge ud. Igen en venlighed, som uvægerligt måtte give underskud. Af og til har han måttet eftergive gæld, fordi han ikke ønskede at miste såvel sine penge som sine venner.

Er der noget, som kan sårer en mand, som både har drevet biograf i Brædstrup, Tørring og Horsens, så er det synet af en person, der forlader en video-forretning med fire film under armen.

- De aner ikke, hvad de går glip af. I stedet for at slumre hen til fire film foran fjernsynet, så burde de gå ind og se en god, ny, velproduceret film i biografen sammen med konen eller kæresten. Prisen bliver måske den samme, men oplevelsen er langt større.

Biograf i stuen

Når familien skal hygge sig på rigtig Rusholt-manér, så ommøblerer man stuen og leger biograf med en 16 mm spillefilm på et stort lærred. Det giver godtnok et værre rod, så nu er Rusholt i stedet ved at indrette biograf ude i garagen.

Birthe Rusholt har været hos tandlæge og kommer hjem midt i snakken.

- Ja, det er så min kone af første

ægteskab, siger Per Rusholt og undrer sig højlydt over, hvordan hun har holdt ham ud i 31 år.

- Jeg tror sgu, hun elsker mig. Det skal man vist for at bære over med en mand, der er så skør som mig.

At se film hos Per Rusholt i Teater Biograferne er næsten en familær oplevelse. Inden filmen sættes i gang, beder han folk så mindeligt om at benytte de nye »halv-automatiske« skraldespande til slikpapir og Sunkist-kartonner.

Halv-automatiske? Jo, publikum skal bare smide affaldet i spandene, så tømmer han dem selv.

Og skulle filmstrimlen en sjælden gang knække, så undskylder Rusholt straks med: »Det er ikke en fejl herfra, det er et teknisk uheld i København«.

Spået et langt liv

For ham er det en livsstil at drive biograf - ikke et arbejde.

- Tænk at man kan få folk til at vride sig af grin og snøfte og græde blot ved at sætte en film i en film-maskine.

Efter forestillingen stiller Rusholt sig altid ved udgangen og tager afsked med gæsterne.

Per Rusholt er blevet spået, at han skulle blive meget gammel. Det hår han såmænd heller ikke noget imod.

- Jeg har tit været træt og udkørt af modgang, det indrømmer jeg. Men jeg er ikke slidt op. Jeg har det som en russisk tumling-dukke. Når den væltes, rejser den sig op igen. Siger Per Rusholt - og venter videre på, at heldet må blive hans følgesvend på vejen mod...

...The End.